

بسمه تعالی

اتحاد ادیان، راهبردی در مکتب شهید سلیمانی جهت زمینه سازی ظهور

استاد راهنما:

زهرا مهدوی فخر

نویسندگان:

صدیقه فرهمند نژاد

فاطمه نوری

حوزه علمیه فاطمه معصومه سلام الله علیها اهواز

خوزستان-اهواز

چکیده:

اعتقاد به ظهور منجی در بین همه ادیان توحیدی وجود دارد، اما در هر دین و آیینی متفاوت است. ظهور نیازمند زمینه سازی است زیرا خداوند حق حکومت را به معصومان(علیهم السلام) اعطا کرده است. اما تا زمانی که مردم آماده نباشند و جامعه را برای پذیرش این امر آماده نکنند، ظهور به تاخیر می افتد. شهید سلیمانی که دانش آموخته مکتب اسلام بود برای زمینه سازی ظهور بسیار تلاش کرد. عنوان این مقاله "اتحاد ادیان، راهبردی در مکتب شهید سلیمانی جهت زمینه سازی ظهور" است که اطلاعات آن به روش کتابخانه ای گردآوری شده است و پردازش اطلاعات آن نیز به صورت توصیفی تحلیلی می باشد. شهید سلیمانی فعالیت های بسیاری برای ایجاد اتحاد، جهت زمینه سازی ظهور، نه تنها در ایران، بلکه در کشورهای منطقه انجام داد. شهید سلیمانی مکتبی را پایه گذاری کرد که در آن انسان سازی، شجاعت، عدالت، تلاش، اتحاد و همبستگی را به مردم نشان داد، تا مردم با این روحیه، جامعه جهانی را جهت زمینه سازی برای ظهور و تشکیل حکومت جهانی امام زمان (ارواحنافدا) آماده کنند. ایشان برای اتحاد بین ادیان توحیدی فعالیت های بسیاری از جمله دفاع از مظلومان، احترام به مقدسات توحیدی، انسان سازی و آماده سازی جامعه برای ظهور، ایجاد انگیزه و روحیه در مردم برای دفاع از ارزشهای دینی، سرکوب کردن فتنه ها و اغتشاشات و تشکیل بسیج مردمی و نیروهای دفاعی در برابر دشمنان دین الهی را انجام داد و توانست تا حدود زیادی مردم مسلمان و پیروان دیگر ادیان توحیدی را با هم متحد کند.

کلید واژه: اتحاد ادیان، شهید سلیمانی، زمینه سازی ظهور، ارزش های دینی، احترام به مقدسات

مقدمه:

ظهور به معنای آشکار شدن آنچه پنهان است. اعتقاد به ظهور منجی، در بین همه ادیان توحیدی وجود دارد. این اعتقاد در بین شیعه و سنی به گونه ای و در بین ادیان توحیدی به گونه ای دیگر بیان شده است. شیعه معتقد است، امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) آماده و حاضر است تا به دستور پروردگار ظهور کند و با اراده الهی تحولی عظیم در جهان به وجود آورد.

البته این ظهور نیازمند زمینه سازی است. این زمینه سازی بسیار اهمیت دارد. زیرا خداوند حق حکومت را به معصومان (علیهم السلام) اعطا کرده است. اما این حکومت زمانی محقق می شود که همه زمینه ها برای ایجاد یک حکومت جهانی مهیا باشد. از دیدگاه اسلام این مردم هستند که زمینه ساز حکومت خواهند بود. تا آنها برای تشکیل حکومت آماده نباشند، این حکومت محقق نخواهد شد، هر چند راس آن امام معصوم باشد. (قاسم شعبانی نیا، ص ۱۱۴)

شهید سلیمانی یکی از افرادی بودند که برای زمینه سازی ظهور بسیار تلاش کردند. ایشان که دانش آموخته مکتب اسلام و امام خمینی (رحمه الله علیه) بودند، برای ایجاد اتحاد بین ادیان توحیدی و زمینه سازی ظهور تلاش فراوانی انجام دادند. بدین جهت هرجا صدای یاری خواهی مظلومی را می شنیدند، بدون توجه به دین و مذهب، به یاری ایشان می شتافتند تا او را از چنگال ظالم نجات دهند. ایشان با ایجاد روحیه امید و مقاومت در برابر دشمن، امنیت از دست رفته آنها را برمی گرداندند.

شهید سلیمانی با رفتار خود مکتب ای را پایه گذاری کردند که در آن انسان سازی، شجاعت، تلاش، جهاد، عدالت، اتحاد و همبستگی را در بین همگان ترویج دادند تا با این روحیه در کل جهان، زمینه سازی برای ظهور و تشکیل حکومت جهانی امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) مهیا شود. (سید مصطفی کاظمی، مجله اطلاعات، ص ۱)

شهید سلیمانی در تمام سال های خدمت خود به ویژه در سال های اخیر که عراق و سوریه در حال جنگ با داعش بودند، تلاش فراوانی برای ایجاد اتحاد بین ادیان توحیدی انجام دادند، تا در مقابل دشمنان بایستند و امنیت خود را به دست آورند.

وجود اتحاد در بین ادیان توحیدی ضروری است، زیرا این مسئله با امر ظهور در ارتباط است. تا وحدت جهانی به معنای واقعی کلمه تحقق نیابد، هرگز جامعه جهانی پذیرای ظهور نخواهد بود. با توجه به این

موضوع می‌توان گفت، این اتحاد و همبستگی است که زمینه ظهور را فراهم می‌کند. (خبرگزاری مهر، ۲۵/۱/۹۹)

مقاله پیش رو به "اتحاد ادیان، راهبردی در مکتب شهید سلیمانی جهت زمینه سازی ظهور" می‌پردازد و تعدادی از فعالیت‌هایی که شهید سلیمانی، برای ایجاد اتحاد بین ادیان توحیدی جهت زمینه سازی ظهور، در منطقه انجام داده است را بیان می‌کند. از جمله فعالیت‌های شهید سلیمانی، دفاع از مظلوم، احترام به مقدسات توحیدی، انسان سازی و آماده سازی جامعه برای ظهور، ایجاد انگیزه و روحیه در مردم برای دفاع از ارزش‌های دینی، سرکوب کردن فتنه‌ها و اغتشاشات، تشکیل بسیج مردمی و نیروهای دفاعی در برابر دشمنان دین الهی، بوده است.

با توجه به تحقیقات انجام شده کتاب یا مقاله‌ای در این خصوص تاکنون نوشته نشده است، اما موضوع برخی از کتاب‌ها و مقالات به این عنوان نزدیک است. کتاب "من قاسم سلیمانی هستم، سرباز ولایت" از آقای ناصر کاوه، کتاب "شرح دلبری" از حجه الاسلام تولایی، کتاب "سرباز قاسم سلیمانی" از پایگاه بسیج صاحب‌الزمان (عج) اصفهان، کتاب "تربیت و تعالی دینی (۲)" از حسن شاه‌ولدی، کتاب "مکتب سلیمانی" از کوثر احسن مقدم را می‌توان نام برد.

سوالی که مقاله پیش رو در صدد پاسخگویی به آن می‌باشد، این است که

چه راهبردی در مکتب شهید سلیمانی، برای اتحاد ادیان جهت زمینه سازی ظهور وجود دارد؟

مفهوم شناسی:

۱- راهبرد: «راهبرد معادل کلمه استراتژی اصل آن یک مفهوم نظامی است که در حوزه‌هایی مانند اقتصاد، تجارت، مدیریت، سیاست و فرهنگ نیز کاربرد دارد. راهبرد را می‌توان به معنای سیاست برنامه با یک طرح کلان به منظور سازماندهی و مدیریت اقدامات گوناگون برای دستیابی به اهداف مشخص و بلندمدت با توجه به تغییرات محیطی و شکل دادن به آینده و کنترل آن دانست. یک راهبرد خوب، در بر دارنده تعریف هدف بلندمدت، راهکارهای رسیدن به آن، چگونگی به کارگیری ظرفیت‌های گوناگون و پیش‌بینی منابع لازم، است.» (سحرخوان، ص ۱۶۷)

۲- مکتب: «هرگونه نظام منسجم از باور داشت‌ها در یک حوزه معین مانند جهان‌بینی یا نظام منسجم رفتاری در یک حوزه معین مانند سیاست را مکتب می‌گویند. گاه نیز یک مکتب جامع هر دو وجه است. هرگاه انسان از مدار فردیت خویش خارج گردد و سعه وجودی او آنقدر گسترش می‌یابد که برخورداری از

نظام منسجم باوری و رفتاری خویش، برای نفوس انسان ها تاثیر قابل توجه در مسیر کمال بگذارد، او در واقع تبدیل به یک مکتب شده است.» (پیرسمان، ۱۳۹۹)

۳- مکتب شهید سلیمانی: « مکتب سلیمانی، همان روش، مرام و مسلک سلیمانی است که می تواند درس زندگی برای انسان ها باشد.» (حسن شاه ولدی، ص ۷۷)

نگاهی به زندگینامه سردار سپهبد شهید قاسم سلیمانی:

شهید قاسم سلیمانی در سال ۱۳۳۵ در روستای قنات ملک، در شهرستان رابر استان کرمان به دنیا آمد. در سن ۱۲ سالگی به کرمان رفت و در آن سال ها فعالیت های انقلابی خود را شروع کرد. (پایگاه بسیج صاحب الزمان (عج) اصفهان، ص ۳) پس از انقلاب به عضویت سپاه پاسداران در آمد. زمانی که جنگ تحمیلی شروع شد به همراه چند گردان از کرمان عازم جبهه های حق علیه باطل شد. در طول هشت سال دفاع مقدس فرماندهی لشکر ۴۱ ثارالله را برعهده داشت و در چندین عملیات از جمله والفجر ۸، کربلای ۴ و ۵ و... حضور موثر داشت. (ناصر کاوه، ص ۱۸) بعد از اتمام جنگ تحمیلی در شرق کشور به مقابله با اشرار و قاچاقچیان پرداخت تا امنیت را به مرزهای شرقی ایران برگرداند. (همان، ص ۱۹)

« سردار سلیمانی در سال ۱۳۷۹ از سوی آیت الله خامنه ای، مقام معظم رهبری به فرماندهی سپاه قدس منصوب شد. از جمله نقاط درخشان فرماندهی سردار سلیمانی در نیروهای قدس، تقویت نفوذ ایران در غرب آسیا، به ویژه در روند بیداری اسلامی و تقویت حزب الله لبنان و گروه های مبارزه فلسطینی بود.» (رفیق خوشبخت ما، ص ۱۴)

در سال ۱۳۸۵ که رژیم صهیونیستی به لبنان حمله کرد، شهید سلیمانی به عنوان فرمانده قدس، خود را به آنجا رسانید و به کمک شهید عماد مغنیه و سید حسن نصرالله توانست حزب الله را به پیروزی برساند. ایشان با قدرت فرماندهی و مدیریت نظامی که داشت توانست نیروی مقاومت لبنان و فلسطین را فرماندهی کند و نقش بسزائی در پیروزی جنگ ۳۳ روزه لبنان با رژیم صهیونیستی و پیروزی مبارزان فلسطینی در جنگ ۲۲ روزه ۱۱ روزه و ۲ روزه غزه علیه ارتش اسرائیل ایفا کند. (ناصر کاوه، ص ۲۲)

زمانی که آمریکایی ها نیروهای داعش را به عراق و سوریه فرستادند و باعث ایجاد ناامنی در این دو کشور شدند، شهید سلیمانی به همراه شهید همدانی و تقوی در عراق " حشد الشعبی " و در سوریه بسیج مردمی، تشکیل دادند. نیروهای مردمی را فرماندهی می کردند و به آنها مشاوره نظامی می دادند. آنها توانستند در طی شش سال تروریست ها را از این دو کشور بیرون کنند. آمریکایی ها که قصد داشتند با حمله به سوریه و عراق

نوار غزه سفر کرده بود در ایجاد استحکامات دفاعی فلسطینی ها در برابر اسرائیل مشارکت داشت." (ویکی پدیا، قاسم سلیمانی)

هدف شهید سلیمانی در سرکوب آشوب ها و ایجاد امنیت و آرامش در کشورهای اسلامی این بود که وحدت و یکپارچگی را در بین مردم به وجود آورد، و با ایجاد اتحاد بین ادیان توحیدی و کشورهای اسلامی، جامعه جهانی را برای ظهور ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) آماده کند.

بنابراین تا زمانی که مردم و مسئولان با هم یکدل نباشند وحدت در جامعه به وجود نمی آید. نبوده و حدت هم باعث از هم پاشیدگی جامعه می شود و آشوب ها به وجود می آید. نبود اتحاد و همدلی در بین مردم و آماده نبودن جامعه جهانی عامل مهمی در تاخیر ظهور حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) است.

۶- تشکیل بسیج مردمی و نیروهای دفاعی در برابر دشمنان دین الهی:

هر کشوری برای اینکه از کیان خود دفاع کند، برای اینکه هویت و استقلال خود را حفظ نماید، باید در برابر حملات دشمن آمادگی دفاعی داشته باشد. باید نیروهای مسلح مقتدری پرورش دهد. به همین دلیل وجود بسیج مردمی و نیروهای دفاعی در برابر دشمن بسیار مهم است. زیرا اگر دشمن دین الهی بر کشورهای اسلامی سیطره پیدا کرد، تفرقه ایجاد می کند و اتحاد و همبستگی ادیان توحیدی را از بین می برند. زمانی که اتحاد نباشد بی عدالتی، فتنه و جنگ به وجود می آید. بدون اتحاد هم نمی توان یک حکومت جهانی به وجود آورد تا زمینه ساز ظهور باشد.

"معنای بسیج، حضور متن مردم در عرصه های فعالیت های اساسی برای ملت و کشور است. هر دولتی و هر کشوری وقتی مردم را داشته باشد، از جایی که متن مردم را داشته باشد، هر جایی که متن مردم حضور پیدا کنند و مردم حرکت کنند به یک سمتی، پیروزی قطعی است." (بیانات مقام معظم رهبری، ۲۹/۸/۱۳۹۲)

بنابراین تشکیل بسیج مردمی آثار فراوانی دارد. بسیجی که تشکیل شده از آحاد مردم است می تواند پشتیبانی برای نیروهای مسلح کشور باشد و در مقابل با دشمن و دفاع از دین و سرزمین به آنها یاری رساند. داشتن نیروهای نظامی و مردمی برای دفاع از کشور بسیار مهم است. زیرا هرگاه دشمنان آمادگی نیروهای دفاعی یک کشور را ببینند، جرات فکر کردن حمله به آن سرزمین را به خود نمی دهند چه رسد به اینکه بخواهد به آن سرزمین حمله کنند. زیرا می دانند که شکست آنها حتمی خواهد بود.

یکی دیگر از کارهایی که باید منتظران ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) انجام دهند، این است که، قدرت نظامی و دفاعی داشته باشند تا بتوانند در برابر دشمنان دین الهی ایستادگی کنند. یکی از دلایلی که امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) از دیدگان پنهان می باشد، این است که دشمنان دین الهی می خواهند، مانند دیگر امامان این ایشان را نیز به شهادت برسانند تا خودشان حاکم بر کل جهان شوند و بر مردم حکمرانی کنند. امام صادق (علیه السلام) فرمود: "برای صاحب امر غیبتی است که تحمل آن برای دینداران بسیار دشوار است. آنگاه فرمود: برای صاحب این امر غیبتی است که در زمان غیبت، باید تقوا پیشه کرد و به دین تمسک جست." در این روایت وظیفه منتظران در عصر غیبت، عمل به وظایف و تکالیف شرعی و عمل به چیزهایی است که بر اساس ضوابط فقهی، حجت بودن آن به اثبات رسیده است." (محمد رسول آهنگران، ص ۱۵۷)

آمادگی نظامی و قدرت دفاعی از اسلام و سرزمین های اسلامی یکی از احکامی است که دین اسلام بر آن تاکید فراوان دارد. در همین خصوص یکی از کارهایی که منتظران ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه شریف) باید انجام دهند این است که قدرت نظامی و دفاعی خود را تقویت کنند تا بتوانند در مقابل دشمنان دین ایستادگی کنند و جامعه جهانی را به اتحاد، یکپارچگی و امنیت برسانند تا زمینه ظهور فراهم گردد.

نتیجه گیری:

مهمترین وظیفه منتظران امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) این است که جامعه را برای ظهور حضرت آماده کنند. یکی از افرادی که برای زمینه سازی ظهور بسیار تلاش می کرد شهید سلیمانی بود. ایشان برای این کار به دنبال ایجاد اتحاد بین ادیان توحیدی بودند، تا به وسیله آن مردم و جامعه جهانی را برای ظهور آماده کنند. به همین جهت در دوران زندگی خود مکتبی را پایه گذاری کردند که یکی از راهبردهای آن اتحاد ادیان جهت زمینه سازی ظهور بود. فعالیت هایی که ایشان جهت زمینه سازی ظهور به ویژه در سال های اخیر انجام دادند:

۱- دفاع از مظلوم بود. شهید سلیمانی هرجا صدای یاری خواهی مظلومی را می شنید، بدون توجه به دین و آیین او، به یاری اش می شتافت تا آنان را نجات دهد و با این کار اتحاد بین مسلمانان و دیگر ادیان به وجود آورد.

۲- احترام به مقدسات توحیدی یکی دیگر از رفتارهای شهید سلیمانی جهت ایجاد اتحاد و همبستگی بین ادیان توحیدی بود. ایشان نه تنها به مقدسات ادیان احترام می گذاشت، بلکه برای بازسازی اماکن مذهبی آنان نیز بسیار تلاش کرد.

۳- انسان سازی و آماده سازی جامعه برای ظهور جزء دیگر فعالیت‌های شهید سلیمانی بود. زیرا ایشان می دانست تا انسان ها نخواهند و آمادگی پذیرش ظهور را نداشته باشند و جامعه را برای این امر مهم آماده نکنند، ظهور اتفاق نخواهد افتاد.

۴- ایجاد انگیزه و روحیه در مردم برای دفاع از ارزش های دینی، یکی از ارکان مکتب شهید سلیمانی بود. زیرا این عمل موجب می شود که هم اراده انسان ها تقویت شود و هم کششی ایجاد شود تا مردم آمادگی لازم را برای ظهور پیدا کند.

۵- سرکوب کردن فتنه ها و اغتشاشات موجب ایجاد آرامش و وحدت در جامعه می شود. یکی دیگر از راهبردهای مکتب شهید سلیمانی جهت ایجاد اتحاد و همبستگی در جامعه جهانی، سرکوب کردن آشوبها و فتنه‌های بود، تا با ایجاد وحدت و همبستگی در جهان مردم را برای پذیرش ظهور آماده کند.

۶- تشکیل بسیج مردمی و نیروهای دفاعی در برابر دشمنان دین الهی، راهبردی در مکتب شهید سلیمانی بود تا مردم آن منطقه را برای دفاع از سرزمین خود در برابر دشمنان متحد کند و آرامش و امنیت را به آن سرزمین ها برگرداند، تا با وحدت به وجود آمده، جهان را مهیا پذیرش و ظهور ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) کند.

فهرست منابع:

- ۱- بهرام پور، ابوالفضل، تفسیر یک جلدی مبین، قم، نسیم حیات، چاپ اول، ۱۳۹۸ ش.
- ۲- نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی، تک جلدی، قم ظهور، چاپ نهم، ۱۳۹۴ ش.
- ۳- آهنگران، محمد رسول، «بررسی مبانی ضرورت زمینه سازی برای ظهور موعود(عجل الله)»، فصلنامه علمی- پژوهشی مشرق موعود، سال سوم، شماره ۱۲، ۱۳۸۸ ش، صفحه ۱۵۲ تا ۱۷۶.
- ۴- اخترشهر، علی، «امام خمینی و ارزشها»، ۱۳۷۹ ش، [https:// hawzeh.net](https://hawzeh.net)
- ۵- پایگاه بسیج صاحب الزمان (عج) اصفهان، سرباز قاسم سلیمانی، تک جلدی، اصفهان، انتقام سخت، چاپ اول، ۱۳۹۸ ش.
- ۶- پیشوایی، مهدی، سیره پیشوایان، تک جلدی، موسسه امام صادق (علیه السلام)، چاپ سی و یکم، ۱۳۹۳ ش.
- ۷- جعفری، محمدصابر، "انتظار فرج"، ۱۳۸۶ ش [http:// ensani.ir](http://ensani.ir)
- ۸- خامنه ای، سیدعلی، طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، تک جلدی، قم، موسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی، چاپ هجدهم، ۱۳۹۷ ش.
- ۹- خامنه ای، سید علی، ولایت و حکومت، تک جلدی، موسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی، چاپ پنجم، ۱۳۹۷ ش.
- ۱۰- درویشی، حکیم، زندگینامه و ۱۲۷ تصویری سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی، آلبوم شماره یکم، بی جا، بی نا، بی تا،
- ۱۱- سحر خوان، محمد، "راهبردهای مقاومت در دوره انتظار از منظر قرآن کریم"، فصلنامه علمی- تخصصی علوم قرآن و حدیث، سال دوم، شماره ۲، ۱۳۹۹ ش، صفحه ۱۶۶ تا ۱۹۱.
- ۱۲- شاه ولدی، حسن، خلاصه کتاب تربیت و تعالی (۲)، قم، زمزم هدایت، چاپ اول، ۱۳۹۹ ش.
- ۱۳- شبان نیا، قاسم، فلسفه سیاست، تک جلدی، قم، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (رحمه الله علیه)، چاپ هفتم، ۱۳۹۹ ش.

۱۴- عسگری، محمود، "بسیج و مقابله با شورش های داخلی"، فصلنامه مطالعات بسیج، سال دوازدهم، شماره ۴۳، ۱۳۸۸ ش، صفحه ۸۲ تا ۱۱۶.

۱۵- کاظمی، سیدمصطفی، "راز محبوبیت سردار"، مجله اطلاعات، سال نود و چهارم، شماره ۲۷۴۹۹، ۱۳۸۹ ش، صفحه ۱.

۱۶- کاوه، ناصر، من قاسم سلیمانی هستم سرباز ولایت، تک جلدی، تهران، نوآوران سینا، چاپ اول، ۱۳۹۸ ش.

۱۷- کریمی تبار، مریم، "اهداف دولت زمینه ساز ظهور" فصلنامه مشرق موعود، شماره ۶، ۱۳۸۷ ش، صفحه ۱۱۸ تا ۱۳۴.

۱۸- کریمی، سید عبدالمجید، رفیق خوشبخت ما، تک جلدی، مشهد، انتشارات زائر رضوی، چاپ اول، ۱۳۹۹ ش.

۱۹- نیکونژاد، زهرا، حسومی، ولی الله، "بررسی روشهای ایجاد انگیزه دینی از منظر سیره تربیتی اهل بیت (علیهم السلام)"، نشریه مهندسی فرهنگی، سال نهم، شماره ۸۳، ۱۳۹۴ ش، صفحه ۴۲ تا ۶۴.

۲۰- بیانات رهبری در دیدار با مردم قم، ۳۰/۱۱/۱۳۷۰، khamenei.ir

۲۱- باشگاه خبری پول و تجارت، ۳۰/۳/۱۴۰۰، <https://poolvatejarat.com>

۲۲- خبرگزاری صدا و سیما، کد خبر ۳۰۴۰۴۱۱، ۱۶/۱۲/۱۳۹۹، <https://iribnews.ir>

۲۳- خبرگزاری مشرق، کد خبر ۵۴۸۱۰۳۷، <https://www.mashregnews.ir>

۲۴- خبرگزاری مهر، ۲۵/۱/۱۳۹۹، <https://mehrnews.com>